

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

**O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG`LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
RESPUBLIKA IXTISOSLASHTIRILGAN KARDIOLOGIYA ILMIY-AMALIY TIBBIYOT MARKAZI**

**“QORINCHALARUSTI TAXIKARDIYASI” NOZOLOGIYASI BUYICHA MILLIY KLINIK
STANDARTLAR**

TOSHKENT – 2025

**«KELISHILGAN»
RIKIATM direktori
X.G'. Fozilov**

" " _____ 2025 yil

**“HOMILADORLIK VAQTIDA TEMIR YETISHMOVCHILIK ANEMIYASI” NOZOLOGIYA BO‘YICHA
TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTLARI**

TOSHKENT – 2025

QORINCHALARUSTI TAXIKARDIYASI

NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

XKT-10 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
I47.1	Qorinchalar usti taxikardiyasi	UASh/ Kardiolog / Terapevt	Intervension kardiolog (aritmolog)	Kardiolog / Terapevt / Intervension kardiolog (aritmolog)	Reanimatolog / Kardiojarroh / Intervension kardiolog / Endokrinolog / Nevropatolog / Nefrolog
I47.9	Noaniq paroksizmal taxikardiyalar	UASh/ Kardiolog / Terapevt	Intervension kardiolog (aritmolog)	Kardiolog / Terapevt / Intervension kardiolog (aritmolog)	1. Reanimatolog / Kardiojarroh / Intervension kardiolog / Endokrinolog / Nevropatolog / Nefrolog

XKT-11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
BC81.Y	Boshqa aniqlangan supraventrikulyar taxiaritmiya	UASh/ Kardiolog / Terapevt	Intervension kardiolog (aritmolog)	Kardiolog / Terapevt / Intervension kardiolog (aritmolog)	Reanimatolog / Kardiojarroh / Intervension kardiolog / Endokrinolog /

					Nevropatolog / Nefrolog
BC81.Z	Supraventrikulyar taxiaritmiya aniqlashtirilmagan	UASh/ Kardiolog / Terapevt	Intervension kardiolog (aritmolog)	Kardiolog / Terapevt / Intervension kardiolog (aritmolog)	2. Reanimatolog / Kardiojarroh / Intervension kardiolog / Endokrinolog / Nevropatolog / Nefrolog

*standartni to'ldirish jarayonida nozologiya, uning kattalar, xomiladorlar, bolalar va qariyalarda kechuvi hamda nozologiya bo'yicha kasallikni davri xususiyatidan kelib chiqish talab etiladi.

Shuningdek, nozologiya ga to'g'ri kelmaydigan jadvallarni to'ldirish tavsiya qilinmaydi. (Misol uchun, jarroxlik amaliyoti nozologiyasida o'tkazilmasa (JARROHLIK AMALIYOTI) jadvali to'ldirilmaydi yoki nozologiyada palliativ davo ko'zda tutilmasa – (PALLIATIV DAVO) jadvali to'ldirilmaydi.

QORINCHALARUSTI TAXIKARDIYA NOZOLOGIYA BO'YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA VA DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Oilaviy shifokor	+	+				Tibbiy ko'rik davrida yilda kamida 2 marta; Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida 1 marta va ko'rsatma bo'lganida	Ambulator kuzatuv umrbod; Statsionar davolanish: 5-10 kun*
	2. Kardiolog		+	+	+	+		
	3. Intervension kardiolog (aritmolog)				+	+		
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	1. Reanimatolog			+	+	+	- Kasallik bo'yicha murojat bo'lganida 1 marta va ko'rsatma bo'lganida to'liq ko'ruvni o'tkazadi	
	2. Intervension kardiolog				+	+		
	3. Kardiojarroh					+		
	4. Endokrinolog		+	+	+	+		
	5. Nevropatolog	+	+	+	+	+		
	6. Nefrolog	+	+	+	+	+		
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. Qonning umumiy (klinik) tahlili	+	+	+	+	+	- Kasallik bo'yicha murojaat bo'lganida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq - Rejali ravishda 1 yilda 2 marta	
	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili	+	+	+	+	+		
	3. ALT, AST, bilirubin		+	+	+	+		
	4. Kreatinin			+	+	+		
	5. Mochevina			+	+	+		
	6 C-reaktiv oqsil							

	7. ASLO Elektrolitlar			+	+	+	(UQT, QBT, lipid spektri, UST) Kasallik bo'yicha stasionar davolanishda kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq
	8. RF			+	+	+	
	9. Koagulogramma			+	+	+	
	10. TTG			+	+	+	
	11. Elektrolitlar			+	+	+	

Izoh: agar OSHP/OP moddiy-texnik bazasi to'liq lipid spektri bilan umumiy KFK tekshirish imkoyanitiga ega bo'lsa, oilaviy shifokor tomonidan bu tekshiruvlar bajarilishi lozim.

Stasionar sharoitida laborator tekshiruvlarning soni klinik holatdan kelib chiqqan tarzda aniqlanadi.

Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	1. Qondagi qand miqdori	+	+	+	+	+	Kasallik bo'yicha 1 marta va/yoki ko'rsatma bo'yicha
	2. Yuqori sezgir troponinlar		+	+	+	+	
	3. MB-KFK			+	+	+	
	4. Miya natriy uretik peptid			+	+	+	
	5. Lipid spektri		+	+	+	+	
	6. Kislota-ishqoriy muvozanatni baholash				+	+	
	7. D-dimer			+	+	+	
	8. Umumiy oqsil		+	+	+	+	
	9. antiXa faktor qondagi konsentratsiyasi					+	
	10. Gepatit B,C			+	+	+	
	11. OIV			+	+	+	
	12. Qon guruhi			+	+	+	
	13. RW			+	+	+	

Izoh: birlamchi murojaat qilingan shifokor tomonidan laborator tekshiruvlarni o'tkazilishi talab etiladi, keyingi darajaga tor mutaxassislar ko'ruviga shu taxlillar natijalari yo'naltiriladi. Laborator tekshiruvni takroriy o'tkazilishi, tor mutaxassis yoki stasionar davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganidagina o'tkaziladi. Hamroh lasalliklarini maslahat vaqtida aniqlansa, shu muassasa darajasida bor laborator tekshiruvlar amalga oshiriladi. Jarrohlik amaliyotlari rejalashtirilgan bemorlarda hepatit B,C, OIV, RW taxlillarini tekshirish kerak.

Asosiy	1. EKG	+	+	+	+	+	- Kasallik bo'yicha

instrumental tekshiruvlar	2. EKG Xolter monitorlash (24-72soat)		+	+	+	+	murojaat bo'lganida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq - Rejali ravishda 1 yilda 2 marta (EKG, ExoKG, ko'krak qafasi rentgenografiyasi, EKG sutkalik Xolter monitorlash) - Kasallik bo'yicha statsionar davolanishda kamida 1 marta va/yoki ko'rsatmaga muvofiq
	3. Transtorakal ExoKG		+	+	+	+	
	4. Elektrofiziologik tekshiruv (invaziv, noinvaziv)				+	+	

Izoh: Statsionar sharoitda EKG miqdori klinik holatdan kelib chiqiladi.

Qo'shimcha instrumental tekshiruvlar	1. Transezofageal ExoKG				+	+	Agar bemorni konsultatsiya qilish vaqtida hamroh kasalliklar aniqlansa, tibbiyot muassasalari darajasida mavjud instrumental tashxis tadqiqotlari o'tkaziladi.
	2. Ko'krak qafasi rentgenografiya-si		+	+	+	+	
	3. Stress EKG (VEM, Tredmil)		+	+	+	+	
	4. Stress ExoKG				+	+	
	5. Koronarografiya				+	+	
	6. Yurak MRT si				+	+	
	7. MSKT yurak tekshiruv				+	+	

Izoh: instrumental diagnostik tekshiruvlar birlamchi murojaat qilingan shifokor tomonidan o'tkaziladi.

Agarda, boshqa darajadagi tibbiyot muassasasida davolanishga ko'rsatma paydo bo'lsa, shu o'tkazilgan tekshiruv nusxalari bilan yo'naltiriladi.

Instrumental diagnostik tekshiruvni takroriy o'tkazilishi, tor mutaxassis yoki statsionar davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganidagina o'tkaziladi.

*STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA: (jarrohlik amaliyotisiz)

Rejali statsionar davoga ko'rsatma (jarroxlik amaliyotisiz):

1. Kunduzgi statsionar kardiologik bemorlarga nisbatan qo'llanilmaydi. Agar bemorlarda qorinchalarusti taxikardiyasi tasdiqlansa, gospitalizatsiyalanishi kerak.
2. Klinik shifoxona va/yoki Tuman tibbiyot birlashmasi va/yoki xususiy klinikaning kardiologiya yoki terapiya bo'limiga ko'rsatmalar: - qorinchalarusti taxikardiyasi paroksizmi;
3. Respublika kardiologiya ixtisoslashtirilgan ilmiy amaliy tibbiyot markazining viloyat filialiga ko'rsatmalar:- OMT ga turg'un bo'lgan qorinchalar taxikardiyasi tez-tez xurujlari; - noaniq genezli qorinchalarusti taxikardiyasi;
4. Respublika kardiologiya ixtisoslashtirilgan ilmiy amaliy tibbiyot markaziga va/yoki Oliy ta'lim muassasalari klinikalari kardiologiya yoki kardiologiya bo'limiga ko'rsatmalar: - OMT ga qorinchalarusti taxikardiyasi tez-tez xurujlarida; - noaniq genezli qorinchalarusti taxikardiyasi, gemodinamik nostabil qorinchalarusti taxikardiyasi

Shoshilinch statsionar davoga (jarroxlik amaliyotiga) ko'rsatma:

1. Tuman tibbiyot birlashmalari sharoitlarida jarrohlik amaliyotlari bajarilmaydi
2. Viloyat shoshilinch tez-tibbiy yordam va/yoki Viloyat ko'p tarmoqli markazning reanimatsiya bo'limiga va/yoki Respublika kardiologiya ixtisoslashtirilgan ilmiy amaliy tibbiyot markazining viloyat filialiga ko'rsatmalar:- o'tkir yurak yetishmovchiligi, stenokardiya, bosh miya kon aylanishi buzilishi, bradikardiya, gemodinamik nostabil qorinchalarusti taxikardiyasi, qorinchalarusti taxikardiyasi asoratlangan epizodlarida; -bo'lmachalar fibrillyatsiyasida;
3. Respublika kardiologiya ixtisoslashtirilgan ilmiy amaliy tibbiyot markaziga yoki Oliy ta'lim muassasalari klinikalari kardiojarrohlik yoki jarrohlik aritmiologiya bo'limiga ko'rsatmalar: qorinchalarusti taxikardiyasi bor bemorlar; - radioto'lqinli ablatsiya uchun; - miokard revaskulyatsiyasi uchun;
4. Kasallikning asoratlari: - o'tkir yurak yetishmovchiligi; - to'satdan yurak o'limi; - tromboembolik asoratlar

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Boshqa turdagi tekshiruvlar	1. Arruda algoritmi (Qo'shimcha yo'lning joylashgan joyini EKGda aniqlash algoritmi)				+	+	RTA amaliyotiga rejalashtirishda	
	2. Kokroft bo'yicha buyrak klirensi		+	+	+	+	RTA amaliyoti oldidan	

Izoh: Qo'shimcha o'tkazuvchi yo'l tufayli yuzaga keluvchi qorinchalarusti taxikardiyasi (WPW sindromi) holat EKG ni baholash va qo'shimcha o'tkazuvchi yo'lning taxminiy lokalizatsiyasini aniqlash zarur, bu esa kirish yo'lini (chap tomonlama yoki o'ng tomonlama) rejalashtirish uchun muhim. Agar qo'shimcha o'tkazuvchi yo'lning lokalizatsiyasi chap tomonda bo'lsa, antikoagulyant terapiya (geparin vena ichiga) talab etiladi.

(MEDIKAMENTOZ DAVO)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Amiodaron* (IC sinf antiaritmik dori- vositalari bilan bir vaqtda ishlatmang) (yurakning organik kasalliklari mavjud bulganda tanlov vosita) (keng QRS kompleksli regulyar taxikardiyalar)	Gemodinamik stabil bemorlarga – 5 mg/kg. 20 ml 5% glyukoza eritmasiga kordaronni aralastirib vena ichiga		+	+	+	+	Klinik vaziyatga qarab, gemodinamik nostabil aritmialarda 150 mg vena ichiga oqim bilan, standart 300 mg vena ichiga tomchilab	-
Verapamil** (II sinf antiaritmik dori- vositalari bilan bir vaqtda ishlatmang) (Tor QRS kompleksli regulyar taxikardiyalar)	Gemodinamik stabil bemorlarga – 0.075- 0.15 mg/kg. 2 daqiqa davomida verapamil vena ichiga		+	+	+	+	Klinik holatga qarab inyeksiya, gemodinamik jihatdan noturg'un aritmialarda o'rtacha 5-10 mg	
II gurux antiaritmiklar Nebivalol** yoki (WPW sindromi bilan kechganida tavsiya etilmaydi) Bisoprolol** yoki (WPW sindromi bilan kechganida tavsiya etilmaydi) Karvedilo** 1 yoki Metoprolol suksinat** yoki Propanolol**	2,5-5 mg 1-2 maxal/sutka	+	+	+	+	+	2,5-10 mg/sutka	Umbod
	2,5-10 mg 1 maxal/sutka	+	+	+	+	+	2,5-10 mg/sutka	Umbod
	3,125-25 mg 2 maxal/sutka	+	+	+	+	+	3,125-25 mg/sutka	Umbod
	25-100 mg 1-2 maxal/sutka	+	+	+	+	+	25-100 mg/sutka	Umbod
	10-40 mg 4	+	+	+	+	+	120 mg/sutka	-

	maxal/sutka							
I C sinf antiaritmiklar (III sinf antiaritmik dori- vositalari bilan bir vaqtda ishlatmang)	150-300 mg 1 tabletka 3 maxal/sutka							
Propafenon * (yurakning organik kasalliklari mavjud bulganda tavsiya etilmaydi)		+	+	+	+	+	450 mg/sutka	-
Allapinin*/Aksaritmin* yoki Yurak 11rganic/ struktur kasalliklari bulmasa tanlov vosita xomiladorlikda tavsiya etilmaydi, yurakning 11rganic kasalliklari mavjud bulganda tavsiya etilmaydi	25-50 mg 3 maxal/sutka	+	+	+	+	+	75 mg/sutka	-
Etatsizin* Yurak organik/strukturaviy kasalliklari bulmasa tanlov vosita xomiladorlikda tavsiya etilmaydi, yurakning organik kasalliklari mavjud bulganda tavsiya etilmaydi	25-100 mg 1 tabletka 3 maxal	+	+	+	+	+	150 mg/sutka	-
IV gurux antiaritmiklar (II sinf antiaritmik dori- vositalari bilan bir vaqtda ishlatmang)	240-480 mg/sutka, Ineksion shaklda v/i oqim har 15-30 daqiqada 2,5-5 mg	+	+	+	+	+	360 mg/sutka, ineksion Ineksion shaklda v/i oqim har 15-30 daqiqada 2,5-5	-

Verapamil** yoki (WPW sindromi bilan kechganida tavsiya etilmaydi)							mg 20 minut davomida sekinlik bilan	
	120-360 mg/sutka						180 mg/sutka	-
Diltiazem** yoki (WPW sindromi bilan kechganida tavsiya etilmaydi)		+	+	+	+	+		

Izoh: * Ushbu preparatlarni 1 vaqtda qo'llash tavsiya etilmaydi. ** - Ushbu preparatlarni beta blokatorlar bilan bir vaqtda qo'llash mumkin emas. Aritmiya turiga bog'liq holda(keng, tor kompleksli), I klass AAP lardan biri yoki III klass AAP lardan biri qo'llaniladi, agar samarasiz bo'lsa, II klass AAP lardan birini qo'shish mumkin.

Davolash tadbirlari (**asosiy** medikamentoz davo) Asosiy kasallik YuIK, AG, QD va SyuE bo'lganda standart buyicha qo'shimcha gurux dori vositalari qo'llaniladi.

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Tez va shoshilinch yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTYo/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi							
Sinxronlashgan elektrik kardioversiya(gemodinamik nostabil bemorlarda)	1-3 marta(taxikardiya bartaraf qilingunicha)		+	+	+	+	1-3 marta(taxikardiya bartaraf qilingunicha)	-
Vagus sinamalari (gemodinamik stabil bemorlarda)	1 marta, agar sinama samarasiz bo'lsa, 5- 10 daqiqada takrorlash	+	+	+	+	+	1 marta, agar sinama samarasiz bo'lsa, 5-10 daqiqada takrorlash	-
Adenozitriphosfat (ATF)	Boshlangich doza 3 mg v/i bolyus (2 soniya davomida),	+	+	+	+	+	1-3 mart (taxikardiya to'xtagincha).	

	agar taxikardiya 2 daqiqa ichida to'xtamasa, v/i bolyus in'ektsiyasini 6 mg dozada takrorlash kerak. agar taxikardiya ikkinchi dozadan keyin 2 minut ichida to'xtamasa, i/v bolyus in'ektsiyasini 12 mg dozada takrorlash kerak.						Agar taxikardiya 3 dozadan keyin ham to'htamasa, keyingi dozalarni yuborish tavsiya etilmaydi.
Amiodaron*	In'eksiya uchun suyuqlik, 5 mg/kg v/i bir soat davomida, so'ng 50 mg/soatiga	+	+	+	+	+	Klinik xolatdan kelib chiqib, gemodinamik noturg'un aritmiyalarda 150 mg v/i oqim bilan, standart 300 mg v/i tomchilab yuborish
Verapamil** (QRS комплекс <120 ms)	Ineksion shaklda v/i oqim har 15-30 daqiqada 2,5-5 mg	+	+	+	+	+	Klinik xolatdan kelib chiqib, gemodinamik noturg'un aritmiyalarda urtacha 5-10 mg v/i oqim bilan

Izoh: * IC sinf antiaritmik dori-vositalari bilan bir vaqtda birga qo'llash tavsiya etilmaydi. **Bu dorilarni beta-blokatorlar bilan bir vaqtda qo'llash mumkin emas. Aritmiya turiga qarab (tor-kompleks yoki keng-kompleks), I sinf AAP yoki III sinf AAP dan biri qo'llaniladi. Agar samarasiz bo'lsa, II sinf AAP lari bilan birga qo'llash mumkin. ATF monitor ostida va intensiv terapiya uskunalari mavjud bo'lganda yehtiyotkorlik bilan ishlatilishi kerak.

Davolash tadbirlari (**asosiy** medikamentoz davo) Asosiy kasallik YuIK, AG, QD va SyuE bo'lganda standart buyicha qo'shimcha gurux dori vositalari qo'llaniladi.

(REJALI JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1. Kateter ablatsiyasi (radioto'lqinli/krioballon)					+
2. Elektrik kardioversiya		+	+	+	+
3. Jarrohlik ablatsiyasi					+
4. Elektrokardiostimulyator o'rnatish				+	+
5. Toj arteriyalari ballonli angioplastiksi va stentlash amaliyoti				+	+
6. Aorto-koronar shuntlash				+	+
Izoh: simptomatik va tez-tez takrorlanuchi paroksizmal qorinchalarusti taxikardiyalarida kateterli ablatsiya tavsiya etiladi. Xirurgik ablatsiya faqat ochiq yurak operatsiyasini o'tkazish uchun boshqa ko'rsatmalar yo'q xollarda, 1 yoki undan ortiq yurak ichidagi kateterli ablatsiya muvaffaqiyatsiz o'tgan bo'lsa, amalga oshiriladi. AV tugun ablatsiya qilish simptomatik va tez-tez takrorlanuvchi bo'lmachalar taxikardiyasi bo'lgan bemorlarda tavsiya etiladi, keyinchalik yurakning ritmini boshqaruvchi qurilmalar(EKS, CRT, IKD) imlantatsiya qilinish bilan, bu yurak resinxronizatsiya terapiyasiga muvofiq keladi(NYHA bo'yicha III-IV funksional klassdagi yurak yetishmovchiligi, chap qorincha otish fraksiyasi <35% va QRS ning kenligi >130 msek, optimal medikamentoz terapiyaga qaramay). TOKA: agar koronar havzasi 1 yoki 2 tomirli shikastlanish (SYNTAX natijasi 32 balldan past) bo'lsa va optimal medikamentoz terapiyasi samara yetarli bo'lmasa AKSh: agar koronar havzasida 3 va ko'p tomirli shikastlanish (SYNTAX natijasi 32 balldan yuqori) bo'lsa, yoki chap toj arteriya o'zani shikastlanishi bilan, yoki yondosh QD bo'lsa					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
10-sonli stol umrbod BF etiologiyasi bo'yicha belgilanadi	+	+	+	+	+

(DISPANSERIZATSIYA)

(SOG'LOM KONTINGENT DISPANSERIZATSIYASI/"D" NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZATSIYASI)

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Hamshira	+	+	6 oyda 1 marta	
	2. Oilaviy shifokor	+	+		
	3. Kardiolog		+	Ko'rsatmaga muvofiq	
	4. Nevrolog		+		
	5. Endokrinolog		+		
Laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon tahlili	+	+	Ko'rsatmaga muvofiq	
	2. Umumiy siydik tahlili	+	+		
	3. Qondagi qand	+	+		
	4. Qondagi kreatinin	+	+		
	5. ALT, AST, bilirubin	+	+		
	6. Koagulogramma	+	+		
	7. TTG	+	+		
Izoh: Davriy ko'riklarda ko'rsatmaga muvofiq qo'shimcha laborator tekshiruvlar tavsiya qilinadi. * Ushbu mutaxassislar kardiolog tavsiyasi asosida viloyat/IIATMdan ko'rik tashkillashtiriladi. ** Muassasa moddiy texnik imkoniyatlaridan kelib chiqib amalga oshiriladi.					
Instrumental tekshiruvlar	1. EKG	+	+	6 oyda 1 marta	
	2. EXOKG		+	Ko'rsatmaga muvofiq	
	3. XMEKG		+		
	4. Ko'krak qafasi rentgenoskopiyasi		+		
Izoh: Davriy ko'riklarda ko'rsatmaga muvofiq qo'shimcha instrumental tekshiruvlar tavsiya qilinadi. * ushbu tekshiruvlar uchun bemor viloyat/IIATM/ko'ptarmoqli shikastlanishlar markazlariga rejali ravishda kardiolog tavsiyasi asosida yuboriladi.					